

Visky Sándor Béla a Magyar Érdemrend Tisztikeresztje kitüntetésben részesült

2025. szeptember 24-én a kolozsvári Központi Szálló dísztermében adták át azokat a kitüntetéseket, amelyeket Magyarország köztársasági elnöke az augusztus 20-i nemzeti ünnep alkalmából adományozott erdélyi személyiségeknek.

Az ünnepség a Himnusz eléneklésével és Grezsa Csaba főkonzul köszöntőbeszédével kezdődött. A kitüntetettek tiszteletére a Concordia vonósnégyes játszott Mozart-muzsikát. Magyar Ezüst Érdemkeresztet kapott Kós Katalin Zsuzsanna, Magyar Arany Érdemkeresztel ismerték el Ferenczy Miklós, Kofity Magdolna, Kun-Gazda Viola Kinga

és Rákosi Tibor munkásságát, a Magyar Érdemrend Tisztikeresztje kitüntetésben pedig Csucsujá István, illetve intézetünk tanára, Visky Sándor Béla részesült.

Visky Sándor Bélát Ősz Sándor Előd laudálta, amelyben kiemelte lelkipásztori szolgálatának, irodalmi, teológusi és egyetemi oktatói-nevelői munkájának csúcsait. (A laudáció szövegét az alábbiakban közöljük.) A kitüntetés átadása után Visky Sándor Béla köszönetet mondott Magyarországnak, illetve támogató családjának. Kifejtette, hogy az ilyen ünnepségek az erdélyi magyarság szellemi immunrendszerének bizonyítékai és erősítői. Végül a díjat a teljes erdélyi és partiumi lelkipásztori közösségnek, szolgatársainak ajánlotta, akik kisebb vagy nagyobb közösségekben hűségesen végzik a rájuk bízott feladatokat.

Visky Sándor Béla laudációja

Visky Béla 1961. július 16-án született a Szatmár megyei Aranyosmeggyesen Visky László józsefházi lelkipásztor és Tőkés Ilona ötödik, legkisebb gyermekeként. Felmenői között apai ágon több lelkipásztor van. A Visky család a 17. század óta több tudós lelkipásztort adott az erdélyi és a tiszántúli református egyháznak. Ma sincs ez másként: közvetlen rokonságában ma is négy lelkipásztor szolgálja az Anyaszentegyházat.

Edesanyját 14 éves korában elvesztette. A Szatmárnémeti Református Gimnázium államosított utódintézményében érettségizett, majd katonai szolgálat után felvételt nyert a kolozsvári Egyetemi Fokú Protestáns Teológiai Intézetbe, amelynek 1981–1985 között volt hallgatója. Tanárai közül Kozma Zsolt volt rá a legnagyobb hatással. Első lelkészképesítő vizsgát 1985-ben tett; és ugyanebben az évben kötött házasságot Nagy Erzsébettel, Nagy László magyarbükki lelkii-

pásztor leányával, aki könyveinek első szaklektora, adminisztrátor-ügyintézője, évfolyamvezető-társa, lelkigondozója, de elsősorban imádságos-bibliás lelkületű felesége. Házasságukat Isten három gyermekkel áldotta meg: Ábellel, Zsolttal és Jankával. Életpályája, művészi és tudományos, illetve közösségsszervező szolgálata mind ékes tükre a Visky család lelkületének. Feleségével három unoka boldog nagyszülei. Ebben a közegben született meg a családcentrikus teológus.

1985-ben a Bákói Református Egyházközség lelkipásztora lett. Az akkor tíz éve alapított moldvai református misszió központjában találkozott mind a román nyelvű katolicizmussal, mind a sajátos színezetű moldvai ortodoxiával. Itt született meg az ökumenikus teológus.

Két év moldvai szolgálat után a Galambodi Református Egyházközség választotta lelkipásztorává. Galambod a székely Mezőség egyik igen régi, sajátos lelkületű, a 20. században sokat szenvedett egyházközsége. Szolgálatának első évében jelentkezett az igény: a dombra épült, télen nehezen megközelíthető, fűthetetlen templomba az idős generáció már nem tud felmenni; imaházra volna szükség. 1988-ban Visky Sándor Béla imaházat tervezett, és a gyülekezet a törvényesség határán nekilátott az építkezésnek. Az építő lelkipásztor ezt írta 1989-ben az egyházközség historia domusába: „1989 nagy gondja az imaterem-építés folytatása volt. Mennyi küzdelem, hány így bevezetett mondat: »Ma éjszaka nem tudtam aludni, azon gondolkoztam, hogy...« Az alapvonalaktól a végeérhetetlen részletekig a tervezés kínos gyönyöre, a lelkét megülő félelem, buldózerek látomása, és a mégis, a szükség: jászol kell, kellett a testté lett Igének, a munkában való testvéri összeforrás, a munkában való nem-testvér felfohászkodások (»Uram, adj türelmet, hogy csendben maradhaszak, és alázatban!«), lenyelt félszavak: törekedjetek arra, ami egymás építésére és a békességre valók... És mégis az öröm, és mégis a kétely, nem valami túlméretezett akarás-é, de hát Isten is geometriát művel – mondták a régi görögök, körömszakadtáig harc az arányokért, a dőlésszögek körbefintorognak. [...] Mégsem hiszem el, hogy csupán önmaguk keresése, Bábel tornya; és mégis elhiszem, hogy ajándékba kapott létü(n)k visszaajándékozásának egy töredéke ez is; és mégis elhiszem, hogy megjön a galamb, és ímé, leszakasztott olajlevél lészen az ő szájában.”

Az imaház már a rendszerváltás után készült el („Még a linóluem is külföldi” – mondták róla a helyiek), és Galambodon a kőfallakkal párhuzamosan épültek a lélekfalak is.

Itt született meg a gyülekezetszerű teológus. 1997-ben, amikor kibúcsúzott Galambodról, addigi szolgálatának elismeréseképpen Csiha Kálmán püspök is megtisztelte jelenlétével. Tíz évvel korábban ő iktatta be a szolgálatba marosi esperesként.

A rendszerváltás után Visky Sándor Béla számára is kinyílt a világ: 1990–1992 között két évig tanult a Genfi Egyetem Protestáns Teológiai Karán. Kapcsolatokat épített ki, és ezek eredményeképpen mai napig évente egy-egy kolozsvári teológiai hallgató tanulhat az egyetemen. A Genfi-tó illatos, mediterrán levegőjű partján született meg a teológiai és szellemi áramlatokra nyitott, de mindent a kálvini *sola Scriptura* mérlegén megpróbáló teológus. Szintén ebben az időszakban lépett a nyilvánosság elé az irodalmár Visky Béla. Genfből hazaküldött versei az újrainduló irodalmi lapokban jelentek meg.

1996 szeptemberétől 2012-ig a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Karának adjunktusa, majd docense. Ez az időszak teológusi pályájának első szakasza. 2004-ben a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán doktori fokozatot szerzett. Ekkor jelentek meg első könyvei, illetve nagy ívű, elsősorban etikai kérdésközpontú taglaló tanulmányai. Ő az első olyan erdélyi teológus, aki elmélyült a posztmodern világ igazán releváns etikai kérdéseiben.

Oktatói és tudományos munkássága mellett részt vállalt a frissen alakult, útját kereső kar lelki közösségének építésében, a rábízott évfolyamokat a lelkész pásztori indulatával és a tudós következetes szigorával nevelte.

2013-ban visszatért alma materébe, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetbe, ahol előbb adjunktusként, 2017-től docensként, 2019-től pedig professzorként oktat. 2013-ban filozófiából szerzett doktori fokozatot a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen. Pályájának e szakaszában fordult a rendszeres teológia másik fontos ága, a dogmatika felé.

Munkásságának másik fontos vonulata az ökumenikus teológia. Számos munkája közül itt most egyet emelünk ki, a *Megtartó ismeret* címűt. Ez a református tanítás közérthető összefoglalása, és ma ott van több száz erdélyi és magyarországi presbiter könyvespolcán.

Visky Sándor Béla ma a magyar (és nem csak református) teológia megkerülhetetlen művelője. Kárpát-medence-szerte ismert előadó, doktori dolgozatok értő bírálója, a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet tanári karának kiemelkedő tagja, elismert évfolyamvezető, aki az utódnevelésről sem feledkezett meg. Ő a tanári kar élő lelkiismerete, akinek szelídsége, ügyszerete, indulatokat lecsendesítő, halk szavú szigorúsága és elvhűsége meghatározza intézetünk arculatát.

Tisztelt Professzor Úr! Kedves Béla!

Hálás vagyok, hogy csaknem 35 esztendővel ezelőtt megismerhettem a kedves galambodi „pap bácsit”, hogy 20 évvel ezelőtt a dévai vár magaslatán őszintén

érdekelt a jövőképem, és azért különösen, hogy kollégaként és szomszédként bármikor bekopoghatok hozzátok tanácsért. Köszönöm a közös utazásokat, a múltat, jelent és jövőendő feletti imádságos aggodást egyben tartó mély beszélgetéseket.

Tisztelt Professzorné Asszony! Kedves Bözsel

Köszönjük, hogy az elmúlt négy évtized alatt nem kevés áldozatot vállalva voltál ennek a szolgálatéletemnek hűséges tartóoszlopa. Köszöntésképp életemek egyik fontos mozzanatára, a galambodi beköszönő istentiszteletre utalnék. Akkor a Jel 5,1–5-ből hangzott az ige, amelyben a vének egyike így vigasztalja a riadt látnokot: „Ne sírj: ímé győzött a Júda nemzetségéből való oroszlán, Dávid gyökere, hogy felnyissa a könyvet és felbontsa annak hét pecsétét.” Köszönjük, hogy életemek, szolgálatotok során rámutattatok arra, aki felnyitotta az élet könyvét, és sokakat megtanítottatok belőle olvasni.

Isten áldjon, őrizzen és hordozzon a tenyerén ezután is!

Ősz Sándor Előd

Nemzetközi kurzuson vettek részt a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet hallgatói Utrechtben

Az Erasmus+ program által támogatott vegyes mobilitási program keretében október 4–11. között egy nemzetközi kurzuson, úgynevezett BIP-mobilitáson vettek részt a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet (KPTI) hallgatói. A program két hollandiai egyetem, a Protestantse Theologische Universiteit (PThU) és a Theologische Universiteit Utrecht (ThUU), két magyar egyetem, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem (DRHE) és a KPTI közös projektjeként valósult meg, ezek oktatói, illetve diákjai részvételével.

Az idei program, amelynek fő szervezője a PThU volt, a tanulmányi hét helyszíne pedig Utrecht egyetemi városa, formailag folytatása volt a tavaly a DRHE által szervezett hasonló eseménynek, de tematikájában egy másik utat választott.

Az idei kurzus témája „Isten királysága”, vagy a magyar közegben jobban ismert elnevezés szerint Isten országa volt, mottója pedig az Úr imádságának „Jöj-jön el a te országod” kérése. Mire vonatkozik Isten országa? Egy területre, térre kell-e gondolni, amint azt a magyar „ország” sejteti, vagy inkább Isten uralkodásáról, uralmáról van szó? Jelen idejű vagy jövő idejű ez a királyság?

A tanulmányi hét alatt a részt vevő hallgatók interdiszciplináris tanulmányozás révén, ószövetségi, újszövetségi, reformáció korabeli teológiai, illetve kortárs missziológiai megközelítésben keresték a választ a fentiekhez hasonló kérdésekre. Az Isten országa témakör elég koherens volt ahhoz, hogy egy elmélyült tanul-